

3. Forsyth Ukraine's economy: term (2015-2020) and long term (2020-2030) time horizons. [Electronic resource] / Access: <http://wdc.org.ua/uk/sustainable-development/reports>;
4. Scientific and Technical Complex and naukoemkoe Production in Israel. [Electronic resource] / Access: <http://www.kazakhemb.org.il/?CategoryID=228&ArticleID=1348>;
5. The Law of Ukraine "On Scientific and Scientific-Technical Activities" of 25.12.2015 number 928-VIII
6. Labour market and social protection Ukraine: retroanaliz, problems, solutions: [Scientific analytical monograph] / VV Onikiyenko – K.: Institute of Demography and Social Studies of MV Ptukha NAS of Ukraine, 2013. – 456 p.

IVANOVA Svetlana,

Ph.D., State inspection of educational institutions in Ukraine

e-mail: kafpedkdpu@gmail.com

HOW TO REFORM AND PROSPECTS OF SCIENCE IN HIGHER EDUCATION UKRAINE IN THE EUROPEAN EXPERIENCE

Summary. *In this article the state of, trends and prospects of scientific activity in Ukraine, the need for a combination of domestic experience of scientific activity in higher educational institutions with modern European experience in this area. The main problem in the way of improving the efficiency of university research in Ukraine and suggested actions to address them. Advances in science and technology must serve a key factor of modern economic development. The analysis of the state of scientific potential, financial security, effectiveness research activities of domestic institutions of higher education made it possible to identify the main problems caused by its lack of clear government strategy of scientific development, a limited amount of funding, a reduction in the number of scientists and the general decline of prestige of scientific work, the lack of adequate demand national economy of domestic scientists. Improving the processes of creation and implementation of the results of research and innovation, promotion of scientific and technological potential and its staff, adequate funding for research and innovation is the direction of improving the current state of scientific and technical activities.*

Key words: *science, science and technology activities, scientific organizations, science, scientists, scientific works and innovations.*

Одержано редакцією 27.05.2016

Прийнято до публікації 28.05.2016

УДК 378

ДЕМЧЕНКО Віталій Васильович

аспірант кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту Кіровоградського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
e-mail: yarosvit@rambler.ru

УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Анотація. *У статті окрему увагу приділено розвитку ідей про самовдосконалення особистості. Для досягнення поставленої мети з'ясовано змістове наповнення понятійного апарату дослідження. Розглядаються питання, пов'язані з професійним самовдосконаленням педагога. Аналізуються різні підходи до визначення терміну «професійне самовдосконалення».*

Ключові слова: *самовдосконалення, саморозвиток, самовиховання, особистість, професійне самовдосконалення особистості.*

Постановка проблеми. Високі вимоги сучасного суспільства до особи, рівня професійної компетентності й діяльності працівників освіти і як наслідок, нові вимоги до підготовки педагогічних кадрів та підвищення кваліфікації учителів в системі професійної освіти допускають розвиток не лише їх професійно значимих якостей, але в цілому осіб як суб'єкта життєдіяльності і саморозвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема самовдосконалення активно досліджувалась: І. Д. Бехом, Л. І. Божович, А. Й. Капською, В. О. Сухомлинським,

К. Д. Ушинським. Також проблема професійного самовдосконалення особистості майбутнього фахівця розкрита в працях Л. Є. Варфоломеева, Н. Ю. Волянук, С. І. Філімонова. Ітання професійного самовдосконалення майбутніх вчителів розглядали О. В. Борденюк, І. А. Чемерілова, І. Ю. Складенко. Вивчення наукових досліджень із зазначеної проблеми показує, що науковці переважно торкаються даної проблеми лише в загальному. Проте кількість робіт щодо сутності та шляхів професійного самовдосконалення майбутніх викладачів фізичного виховання є незначною.

Мета дослідження. Проаналізувати умови формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх вчителів фізичної культури.

Виклад основного матеріалу. Діяльно-ціннісна парадигма сучасної освіти допускає наявність суб'єктної позиції учителя по відношенню до власного розвитку. На перший план висуваються процеси самовизначення, виявлення нових цінностей, відповідальності за свій вибір, "від дисциплінарно-знаневої домінанти освіти до домінанти саморозвитку, саморозбудови, самовдосконалення" [8, с. 8].

Суть професійної діяльності людини допускає її безперервну роботу з саморозвитку і самотворчості в межах кожного з потенціалів людини.

Проблема, як справедливо відмічає Т. В. Смолеусова, "полягає в тому, як допомогти діючим учителям, які здобували педагогічну освіту в різні періоди розвитку нашого суспільства, держави, економіки, стати готовими працювати в новій парадигмі освіти" [9, с. 61]. Для педагогічних досліджень, які спрямовані на пошук шляхів підвищення ефективності функціонування освітньої системи в сучасних умовах, основною позицією є визначення необхідних і достатніх педагогічних умов. У зв'язку з цим, нам необхідно визначити те розуміння поняття "педагогічні умови", яке дозволить обґрунтувати критерії, що відповідають проблемі дослідження.

Філософське трактування пов'язує поняття умова, з тим, від чого залежить щось інше (детерміноване); суттєвий компонент комплексу об'єктів (речей, їх станів, взаємодій), за наявності якого за необхідністю слідує існування цього явища. Увесь цей комплекс в цілому називають достатніми умовами явища. Якщо з усіх можливих наборів достатніх умов відібрати загальні, отримаємо необхідні умови, тобто умови, які представлені кожен раз, коли має місце зумовлюване явище [12].

Питання визначення умови в контексті педагогічних досліджень розглядає О. В. Галкіна. Вона зазначає, що кожна з форм педагогічної дійсності включає суб'єктивні умови, що вносяться автором науково-педагогічного дослідження. Ці умови виступають як відносно зовнішні процесу цілеспрямованої діяльності суб'єкта освітньої системи різноманіття дійсності на етапах її підготовки і здійснення [2].

В. І. Андреев, А. Я. Найн та Н. М. Яковлева розглядають педагогічні умови як сукупність заходів або комплекс можливостей, які спрямовані на розв'язання педагогічних завдань [1; 13]. Дослідники Н. В. Іпполітова й М. В. Зверева розглядають педагогічні умови як компонент освітньої системи [3]. У свою чергу Б. В. Купріянова і С. А. Диніна показують, що педагогічні умови спрямовані на уточнення стійких зв'язків освітнього процесу і характеризуються як такі, що забезпечують відповідний контроль [6].

Узагальнення результатів багаточисельних науково-педагогічних результатів (В. О. Беліков, Є. І. Козирева, Н. В. Журавська, А. В. Круглій та інші) дозволяє нам визначити ознаки, що найбільш повно відображають поняття «педагогічні умови» так: сукупність причин та обставин, що впливають на функціонування і розвиток об'єкта, що досліджується.

Критичний аналіз щодо можливості умов, що забезпечують повний розвиток та самовдосконалення висловив А. Маслоу. Він зазначав, що «все залежить від самої людини, причому вирішальним є покликання, мета, сенс, спрямованість на справу» [7, с. 89]. Мова йде про те, що особистість має дозріти до здійснення саморозвитку. Перехід до саморозвитку є відповідним етапом, показником чого є особистісна зрілість.

Акцентуємо увагу на сучасні дослідження, що присвячені обґрунтуванню педагогічних умов, які мають високу кореляцію з предметом нашого дослідження (таблиця 1).

Дослідник	Предмет дослідження	Педагогічні умови
Соцький К.О. [10]	Формування готовності майбутніх молодших медичних спеціалістів до професійного самовдосконалення	<ul style="list-style-type: none"> – формування мотивації до самовдосконалення у майбутніх молодших медичних спеціалістів; – доповнення змісту фахових дисциплін для формування знань, умінь щодо здійснення самовдосконалення; – використання інноваційних технологій навчання для розвитку практичних навичок навчання
Туряниця З.В. [11]	Формування готовності до професійного самовдосконалення в майбутніх майстрів виробничого навчання	<ul style="list-style-type: none"> – забезпечення творчої самостійної навчальної діяльності майбутніх майстрів виробничого навчання; – застосування форм та методів, що забезпечують готовність до професійного самовдосконалення; – створення освітнього середовища для формування готовності до професійного самовдосконалення в майбутніх майстрів виробничого навчання
Іщенко В.І. [4]	Формування готовності до професійного самовдосконалення у студентів	<ul style="list-style-type: none"> – здійснення теоретико-методичної підготовки викладачів і студентів до формування готовності до професійного самовдосконалення; – мотиваційно-ціннісне забезпечення процесу формування готовності до професійного самовдосконалення, що виникає на основі усталеного інтересу й мотивації; – організація особистісно-орієнтованої підготовки студентів на основі діяльнісного підходу та інтегрованої структури виробничої діяльності – забезпечення ефективної стійкої педагогічної взаємодії суб'єктів навчального процесу; – запровадження інтеграційного підходу щодо вибору форм і методів; – впровадження у процес навчання інтегрованих психолого-педагогічних й управлінських дисциплін, які забезпечують основами знань у сфері особистісно-професійного розвитку й самовдосконалення; – створення ефективного освітнього середовища, яке надає можливості саморозвитку й самореалізації; – проведення педагогічного моніторингу з метою визначення рівня особистісно-професійного розвитку студентів.
Квас В.М. [5]	Формування готовності майбутніх учителів до професійного самовдосконалення	<ul style="list-style-type: none"> – особистісну орієнтованість навчально-виховної взаємодії; – професійну спрямованість навчання фахових дисциплін; – оволодіння вміннями й навичками професійно-педагогічної самоосвіти, самовиховання, самоактуалізації та самоменеджменту; – гармонізацію цілеспрямованих зовнішніх впливів і внутрішньої активності студентів; – забезпечення специфічності і поетапності формульовальних впливів на розвиток різних компонентів готовності до самовдосконалення.

Обґрунтовуючи педагогічні умови формування досліджуваного феномену, звернемо увагу на те, що організація професійної підготовки майбутнього педагога зумовлює активний пошук шляхів, спрямованих на формування готовності до професійного самовдосконалення майбутнього педагога, про що задекларовано у Концепції національної педагогічної освіти.

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що умови формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх вчителів, зокрема фізичної культури, пов'язують з оволодінням способами діяльності у власних інтересах з використанням власних можливостей, що виражається у неперервному самопізнанні, розвитку необхідних сучасній людині якостей, формування культури мислення та поведінки. Виходячи з цих міркувань, можна зробити висновок, що готовність до професійного самовдосконалення – це здатність до такої роботи над собою, що передбачає усвідомлений розвиток своїх (власних) здібностей, свідоме прагнення удосконалення свого (власного) особистісного потенціалу, формування здатності до самопізнання, самопроектування, самореалізації в процесі цілеспрямованої творчої самостійної діяльності та супроводжується прийняттям рішень.

Список використаної літератури

1. Андреев В.И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности / В. И. Андреев. – Казань :Изд-во КГУ, 1988. – 238 с.; Найн, А.Я. Педагогические инновации и научный эксперимент / А.Я. Найн // Педагогика. – 1989. – № 2. – С. 12-19.
2. Галкина О.В. Организационно-педагогические условия как категория научно-педагогического исследования // Известия Самарского научного центра Российской академии наук. – 2008. – № 3. Спец. вып. – С. 231-238.
3. Зверева М.В. О понятии "дидактические условия" / М. В. Зверева // Новые исследования в педагогических науках. – М. : Педагогика. – 1987. – № 1. – С. 29–32.
4. Іщенко В.І. Готовність до професійного самовдосконалення студентів як фактор забезпечення високої якості освіти / В. І. Іщенко // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць / гол. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – Вип. 16. – С. 103–110.
5. Квас В.М. Проблема формування готовності майбутніх учителів до професійного самовдосконалення / Валентина Миколаївна Квас // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред. кол.: В. В. Радул [та ін.]. – Кіровоград : КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – Вип. 141, ч. 2. – С. 120-123.
6. Куприянов Б. В. Современные подходы к определению сущности категории "педагогические условия" / Б. В. Куприянов, С. А. Дынина // Вестник Костромского гос. ун-та им. Н. А. Некрасова. – 2001. – № 2. – С. 101–104.
7. Леонтьев, Д. А. Опыт структурной диагностики личностного потенциала [Текст] / Д. А. Леонтьев, Е. Н. Осин [и др.] // Психологическая диагностика : Ежеквартальный научно-методический и практический журнал. – 2007. – № 1. – С. 8 - 31.
8. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. / Г. К. Селевко. – М.: НИИ шк. технологий, 2006. – 816 с.
9. Смолеусова Т.В. Качество образования: повысить или изменить? / Т.В. Смолеусова // Философия образования. – 2007. – № 4 (21). – С. 58–61.
10. Соцький К.О. Формування готовності майбутніх молодших медичних спеціалістів до професійного самовдосконалення: автореферат дис. . канд. мед. наук : 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти / К. О. Соцький ; М-во освіти та науки України, Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2016. – 20 с
11. Туряниця З.В. модель формування готовності до професійного самовдосконалення в майбутніх майстрів виробничого навчання/ туряниця з.в.// журнал науковий огляд № 1 (22), 2016. С.120-127.
12. Философский энциклопедический словарь. Гл. ред. Ильичев Л.Ф., Федосеев П.Н. и др. М.: Советская энциклопедия, 1983. – 836 с.
13. Яковлева, Н.М. Исследовательский метод в теории и практике обучения / Н.М. Яковлева // Методы и их диалектические функции. – Челябинск: Челяб. гос. пед. институт. – 1978. – С. 24, 37-49.

References

1. Andreev V.I. (1988) Dialectics of education and self-education of creative personality. Kazan :Izd-vo KGU, 238.
2. Galkina O.V. (2008) Organizationally-pedagogical terms as category of scientifically-pedagogical research // *Izvestiya Samarского научного tsentra Rossiyskoy akademii nauk*. 3. Spets. vyip. 231-238.
3. Zvereva M.V. (1987) About a concept "Didactic terms". *Novyye issledovaniya v pedagogicheskikh naukah*. – М. : Pedagogika.1. 29–32.
4. Ischenko V.I. (2015) Readiness to professional self-perfection of students as a factor of providing of high quality of education. *Vitoki pedagogichnoyi maysternosti* : zb. nauk. prats / gol. red. M. I. Stepanenko ; Poltav. nats. ped. un-t Imeni V. G. Korolenka. Poltava, 16. 103–110.
5. Kvas V.M. (2015) A problem of forming of readiness of future teachers is to professional self-perfection. *Naukovyi zapiski KDPU*. SerIya: Pedagogichni nauki / red. kol.: V. V. Radul [ta In.]. Kirovograd : KDPU Im. V. Vinnichenka., 141, ch. 2.120-123.

6. Kupriyanov B. V. (2001) Modern going near determination of essence of category "pedagogical terms". *Vestnik Kostromskogo gos. un-ta im. N. A. Nekrasova*. 2. 101–104.
7. Leontev, D. A. (2007) Experience of structural diagnostics of personality potential. *Psichologicheskaya diagnostika : Ezhekvaralniy nauchno-metodicheskiy i prakticheskiy zhurnal*. 1. 8 - 31.
8. Selevko G. K. (2006) Encyclopaedia of educational technologies: V 2 t. M.: NII shk. Tehnologiy. 816.
9. Smoleusova T.V. (2007) Quality of education : to promote or change? *Filosofiya obrazovaniya*. 4 (21). 58–61.
10. Sotskiy K.O. (2016) Forming of readiness of future junior medical specialists is to professional self-perfection: avtoreferat dis. . kand. med. nauk : 13.00.04 - teoriya i metodika profeslynoyi osvIti / K. O. Sotskiy ; M-vo osvIti ta nauki UkraYini, Hmel'nits. nats. un-t. - Hmel'nitskiy., 20.
11. Turyanitsya Z.V. (2016) Future masters of productive studies have a model of forming of readiness to professional self-perfection. *Zhurnal naukoviy oglyad*. 1 (22), 120-127.
12. Philosophical encyclopaedic dictionary Gl. red. Ilichev L.F., Fedoseev P.N. i dr. M.: Sovetskaya entsiklopediya, 1983. 836.
13. Yakovleva, N.M.(1978) A research method is in a theory and practice of educating. *Metody i ih dialekticheskie funktsii*. Chelyabinsk: Chelyab. gos. ped. institut. 24, 37-49.

DEMCHENKO Vitaly.

Graduate student of pedagogy and educational management Kirovohrad

State Pedagogical University name after V. Vynnychenko

e-mail: yarosvit@rambler.ru

CONDITIONS OF FORMATION OF READINESS FOR PROFESSIONAL SELF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE

Summary. In this paper special attention is paid to the development of ideas about self-improvement of personality. The paper analyzes the professional activity of the teacher of physical education. The emphasis is on the development and the realization of personal potential future specialist, including a professional. For achievement of purpose found out semantic filling conceptual apparatus of investigation. The issues related to professional self-improvement of teacher are examined. Different approaches to the definition of "professional self-improvement" are analyzed. The components, features, types and levels of professional self-improvement are studied. As a result of the research we formulated a definition of professional self-improvement of teacher of physical education as an independent process of improvement professionally important components of activity oriented in the direction of "I am – perfect professional".

Attention is focused on differentiating content concepts of "self-development", "self-improvement", "self-education". The most important parameters and elements of the main components of professional self-improvement of teacher of physical education are outlined. The process of a professional self-improvement of future specialists is characterized.

The features of self-improvement practices, basic strategies and models of self-improvement are analyzed. In addition, we show the importance of self-improvement as one of the most important factors of social development.

Key words: self-improvement, self-development, self-education, personality, self-improvement of personality.

Одержано редакцією 29.05.2016
Прийнято до публікації 30.05.2016